SEYYÂR EBÜ’L-HAKEM

Tabiîn devrinde yetişen hadîs âlimlerinden ve evliyânın büyüklerinden. Adı, Seyyâr İbni Ebî Seyyâr’dır. Adının Verdân, Verd veya Dînâr olduğu da bildirilmektedir. Künyesi Ebü’l-Hakem el-Anzî veya el-Basrî’dir. Hadîs ilminin büyük bir

âlimidir. Çok ibâdet eden, sabırlı ve şükredici bir zâttı. Takvâ ehli idi. Ya'nî haram ve şüphelilerden çok sakınırdı. Tasavufta yüksek derecelere kavuşmuştu. 122 (m. 739) senesinde vefât etti.

Seyyâr Ebü'l-Hakem, hadîs ilminde âlim bir zâttı. O, Eshâb-ı kiramdan olduğu bildirilen Târık bin Şihâb, İmâm-ı Şa'bî, Ebû Vâil, Ebû Hazım el-Eşcâî, Yezîd el-Fakîr, Sabit en Nebatî, Bekr bin Abdullah el-Müzenî ve daha başka hadîs âlimlerinden ilim alıp hadîs-i şerîf rivâyet etmiştir. Kendisinden de, Sa'îd bin Uyeyne, Mis'ar bin Kedâm, İsmail bin Ebî Hâlid, Beşîr bin Süleymân et-Teymî ve daha pekçok âlim ilim alıp hadîs-i şerîf rivâyet etmişlerdir.

Seyyâr Ebü'l-Hakem, çok ibâdet ederdi. Çok sabırlı ve şükredici idi. Allahü teâlânın ismini devamlı söyler, bununla meşgûl olurdu. Yünlü kumaşlardan yapılmış güzel elbiseler giyer, fakat gönlünü hiçbir şeye bağlamayıp devamlı Allah korkusuyla ağlardı. Ebû Ma'mer şöyle bildiriyor: Bir gün Seyyâr Ebü'l-Hakem'in yanına uğramıştık. Hep ağlıyordu. Ona, "Seni ağlatan şey nedir?" diye sorduk, O da bize: "Benden önceki âbidleri (çok ibâdet yapanları) ağlatan şeydir" diye cevap verdi. Kalbinde dünyâ sevgisi yoktu. Dünyânın fânî, geçici olduğunu yakinî olarak bilenlerdendi. Bunun için buyurdu ki: "Bir kulun kalbinde dünyâ ve âhıretin ikisi bir arada toplanınca, onlardan hangisinin sevgisi çoksa, diğerine tâbi olur." Evliyânın büyüklerinden Mâlik bin Dînâr ile çok sevişirler, sık sık buluşup sohbet ederlerdi (Bkz. Mâlik bin Dînâr).

Rivâyet ettiği hadîs-i şeriflerden ba'zıları şunlardır:

"Kendisine fakîrlik verilen bir kimse, ihtiyâcını insanlara bildirip onlardan birşey beklerse, fakîrliği devam eder. Şayet hâlini Allahü teâlâya arz edip O'ndan birşey beklerse, ona ihtiyâcının karşılığını verir. Bu, ya âhırette vereceği bir ecir, sevâbtır. Veyahut da dünyâdaki zenginliktir."

"Bir kimse hac yapıp, zinâ ve başka hiç günah işlemeden dönerse, anasından doğduğu günkü gibi günahlarından temizlenir."

"Benden önceki Peygamberlerden hiçbirine verilmeyen beş şey, bana verildi:

1. Düşmanlarımı, bir aylık yoldan benim korkum kaplardı.

2. Yeryüzünün her tarafı bana mescid yapıldı ve temiz kılındı. Ümmetimden bir kişi, na maz vakti nerede girerse, orada namazını kılsın!

3. Düşmanla yapılan harbin sonunda ele geçen ganîmetler bana helâl kılındı. Benden ön ce kimseye helâl olmadı.

4. Bana şefaat etmem için izin verildi.

5. Diğer peygamberler, kendi kavimlerine peygamber olarak gönderilmişti. Ben ise bütün insanlara peygamber olarak gönderildim."

¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾

1) Tehzîb-üt-tehzîb cild-4, sh. 291

2) Hilyet-ül-evliyâ cild-8, sh. 313